

Kjerteminde Avis anmelder

Leonard Bernsteins overflødigshorn

Torsdag 24. september 2015 kl. 11:14

Signe Aneh Schreiber og Mathias Hedegaard som Conegonde og Candide

Operaen Candide er en forrygende oplevelse på Den Fynske Opera, hvor Bernsteins fantastiske musikversion af Voltaires hovedværk viser sig at være mere aktuel og almengyldig, end vi bryder os om.

Voltaire vakte furore, da han i 1759 udsendte den stærkt satiriske roman 'Candide', hvor han lod en naiv sjæl møde alle tidens autoriteter og fænomener, blive misbrugt af dem, skuffet over dem og til slut drage konklusionen: Man må dyrke sin have!

Anders Gjellerup Koch indtager operaen

Før Candide nåede så langt, havde Voltaire hudflettet og latterliggjort religion, teologi, regeringer, militær magt, konger og kejsere, filosoffer etc. i en grad, så hans værk skabte skandale og i mange lande blev forbudt.

Forbløffende lykkes det Leonard Bernstein i sin musik at genskabe hele denne kritik og ironi, og derfor bevæger den sig hurtigt rundt i mange genrer. Fra en stilfærdig elegi på

klarinet over pragtfulde koleraturarier, helt enkle duetter og larmende gøglermusik til fyrige latinske rytmer. Alt sammen i perfekt samklang med begivenhederne i en verden, hvor religioner udkæmper voldsomme kampe, og flygtningene vælder over grænserne – er der noget, der minder nogen om i dag?!

På Voltaires tid var Leibnitz' teori om, at da denne verden var skabt af Gud, var det den bedste af alle verdener, men da Lissabon i 1755 blev ramt af en kombination af et jordskælv og følgende tsunami og voldsomme brande, og mere end 50.000 mennesker omkom, gik det op for mange, at hvis en gud var ansvarlig for denne verden, skulle han skamme sig, og for mange brød verdensbilledet sammen.

Candide betyder 'troskyldig', og navnet på filosofen og huslæreren, Pangloss, betyder den, der tror, at dette er den bedste af alle verdener. At Pangloss til slut står hjælpeløs tilbage, er en vigtig pointe.

Scenografen Stine Martinsens kulisse er en skrå platform, der med opfindsomme virkemidler kommer til at illudere alt muligt fra havet til guldlandet El Dorado. Desuden inddrages platforme i rummets hjørner mellem tilskuerpladserne med stor virkning, ligesom Mads Nielsens lysætning er meget virkningsfuld. Kostumerne er groteske og understreger det farceagtige, som i mange passager er helt Monty Pythonsk, og et brilliant orkester under Mikkel Rønnow yder den typisk Bernsteinske musik retfærdighed.

Sangerne er fremragende. Som skuespillere, hvor de er fint instrueret af Markus Virta som de stereotyper, de skal være ifølge Voltaire, og som sangere. Ikke mindst Conegondes store koleraturarie, der er fast på koncertprogrammerne, fremføres imponerende sikkert af Signe Sneh Schreiber. Mathias Hedegaard synger smukt og troskyldigt som Candide, og hele ensemblet er uden en plet.

Ganske imponerende udfylder Anders Gjellerup Koch, som vi hidtil kun har kendt som en velsyngende skuespiller, sine seks operaroller, af hvilke de to vigtigste er Voltaire og Dr. Pangloss. Han lever smukt op til de sanglige krav og har det overskud, der tillader ham på et sekund at gå bl.a. fra kvindebedårende guvernør til en forvirret og farveløs filosof, hvis gudsbillede virkeligheden har fået til at krakelere.

Candide er en fremragende forestilling, der inklusive i aften spilles seks gange mere frem til 3. oktober. Torsdag var der kun kvart fyldt i salen, men publikum blev hurtigt varmet op og reagerede som en fuld sal. Den belægning bør ikke gentage sig, for så snyder alt for mange fynboer sig for en spændende, morsom og tankevækkende oplevelse.

-up